A°. 1830. No. 126.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig-, en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag den 28 October

NEDERLANDEN.

Breda, den 27sten October.

[illegible] ook geene brieven of echte tijdingen van Antwerpen aangekomen. Bij gebrek echter van dergelijke tijdingen, mangelt het niet aan geruchten, dewelke wij geenszins zullen herhalen. Zeker is het, dat het gepeupel gisteren morgen in beweging geraakt is en de grootste onrust in de stad heerschte, door de geheele stad hoorde men snaphaanschoten. Het afgescheiden gedeelte Hollanders van de 15de afdeeling, hetwelk reeds ingescheept was en gereed lag, om naar Holland te vertrekken, ten einde aldaar eene nieuwe organisatie te ontvangen, is, zegt men, door het graauw ontwapend.

Het hoofdkwartier des legers wordt ieder oogenblik alhier verwacht. Reeds ziet men hier vele hoofd- en staf-officieren aankomen. Onze stad is opgepropt met krijgslieden. De doormarschen van verschillende wapen-korpsen zijn niet meer na te gaan. Onze reeds in geduchten staat van tegenweer gestelde stad wordt nog dagelijks versterkt.

De generaal *van Geen* is hier aangekomen en in het hôtel den Prins Kardinaal afgestapt.

— Uit een nader berigt wegens het, op den 22sten, te Oostburg in Zeeland voorgevallene, blijkt, dat het gevecht tusschen de ingezetenen dier plaats en de opstandelingen vrij hevig geweest is. Het verlies dezer laatsten heeft bedragen vijf dooden, tien gevangenen en zes en twintig gekwetsten, waarunder verscheidene zwaar gewonden; dat der onzen bestond uit een burger en een der weifligé soldaten, welke de ingezetenen ondersteund hebben. Het overschot der opstandelingen is, den 22sten, tot Waarde-kerkje teruggedrukt. Bij het gevecht moeten zich onder onderscheiden hebben de heeren *Sanderadt*, opzigter der fortifikatien te Breskens, *F. Ermelink*, Kontroleur der belastingen te IJzendijke, en *Rissaw*, notaris te Oostburg.

Volgens eene aankondiging van den minister van financien van den 25sten dezer, is de negotiatie van *f* 20,000,000, bij Koninklijk besluit van den 10den dezer geopend, ingetrokken, aangezien de inschrijvingen in dezelve niet meer beloopen hebben dan de som van *f* 3,472,500.

In Holland gaat daarentegen de vrijwillige wapening met geestdrift voort. Wij hebben gisteren den loffelijken ijver der stad Gouda vermeld. Ook te Brielle is deze ijver uitstekend. Aldaar hebben zich *honderd vrijwilligers* ter verdediging des vaderlands aangeboden, terwijl een veertigtal zich aldaar bevindende voormalige kust-kanonniers bereid zijn, om tot de verdediging der stad, des noods, het hunne toe te brengen. Een aantal ingezetenen zijn als ruitenbaarders opgetreden. Op den 23sten dezer waren reeds 97 schutters van den eersten ban, uit Enkhuizen, naar Haarlem gemarcheerd, alwaar bereids eene compagnie Noord-Nederlanders van 105 man binnen gerukt was.

— België is het eenig land niet, waar twee talen heerschen, immers geheerscht hebben, en waar de voorkeur aan een der beide talen aan tot discussien gegeven heeft. Ook in Hongarije is men het lang niet eens geweest, of de latijnsche dan wel de Hongaarsche taal voor de lands- of wets-taal gehouden moest worden. Deze kwestie [illegible] door beide Kamers der Hongaarsche Staten, zoodanig beslist geworden, dat de mededeelingen van regeringswege aan de Magyaren voortaan alleen in de hongaarsche taal zullen geschieden, [illegible] dat ingevalle dergelijke mededeelingen van eene [illegible] mogten zijn, om tot vertogen of tegenverklaringen aanleiding te geven, er eene latijnsche vertaling bij den hongaarschen tekst zal moeten worden gevoegd.

Volgens een schrijven uit Leipzig van den 20sten dezer was de nieuwe mede-regent van het koninkrijk Saksen, *Frederik August*, op dien dag aldaar aangekomen en met de uitbundigste [illegible] ontvangen geworden, die zelfs zoodanig ging, dat de [illegible] de paarden van [illegible] afspanden en het rijtuig door de [illegible] trokken.

— Te Brunswijk was de rust op den 16den volkomen hersteld. Bij eene publicatie van de stadsregering, worden de goedbeggers, welke daartoe zoo zeer medegewerkt hebben, alsmede voor de volvaardigheid, waarmede zij de bevelen der regering hebben opgevolgd, op het minzaamst bedankt.

— Een gerucht dreigend uit het Noorden van Duitschland behelst het volgende voor ons Vaderland allerbelangrijkst artikel:

» De onderhandelingen, welke [illegible] tusschen de onderscheidene hoven van Londen, Weenen, Berlijn, en Parijs hebben plaats gehad, hebben de gelukkige uitslag [illegible] volkomene overeenstemming derzelve over het Belgische vraagstuk geleverd. Bijaldien de aangevangene onderhandelingen tusschen den Prins van Oranje en de hoofden van den Belgischen opstand, met de [illegible] der zuidelijke Belgische steden, niet met een gewenscht gevolg bekroond worden, zal de gewapende tusschenkomst van het Koninklijk [illegible] zonder twijfel paal en perk stellen aan de zich [illegible] revolutionaire bewegingen. De Mogendheden kunnen [illegible] de [illegible] ring van België van de Dynastie van [illegible] deszelfs afzonderlijke, hetzij monarchale, hetzij republikeinsche constitutie, goedkeuren; alleenlijk van de zijde dier Mogendheden de parlementaire en administratieve scheiding van België en Holland als een geheel binnenlandsch [illegible] De jongste overeenkomst [illegible] laat, wegens hare duidelijkheid en bondigheid, niets over, en moet [illegible] dit punt de zoo gewenschte rust van Europa.

Den 26 October.

In den [illegible] kwaadwilligen, die zich den [illegible] hebben in de zoogenoemde Prinsessentuin, nabij het paleis.

De zaak is deze. Men heeft in den avond van den 25sten, omstreeks elf ure, een geweerschot in dien tuin hooren vallen. De wacht van het paleis is daarop den tuin gaan doorzoeken, en heeft inderdaad enkele personen op eenen afstand bespeurd en op dezelven vuur gegeven. De tuin is toen verder doorzocht en al [illegible] dig met eene wacht afgezet geworden, [illegible] dere ontdekking te doen.

Het schijnt uit alles, dat er [illegible] bestaan dan om [illegible] te baren, en welligt gelegenheid te hebben, om [illegible] geruchten te verbreiden.

Men heeft ons de twee navolgende stukken medegedeeld met verlof, om er zoodanig gebruik van te maken als wij dienstig zullen oordeelen, en daar wij van gevoelen zijn, dat goede voorbeelden in deze dagen niet genoeg bekend kunnen worden, aarzelen wij niet, om aan den brief van den graaf van [illegible] met het daarop door zijn Hoog Ed. Gestr. ontvangen antwoord van het ministerie, eene plaats te verleenen. Moge het goede voorbeeld van den graaf veel navolging vinden, en die navolging dan [illegible] kerij van anderen ook bekend worden!

Uwe Majesteit gelieve mijne [illegible] dat ik afzie van de hulp van mijn personeel [illegible]

Ik ben met den diepsten eerbied,

Sire

Uwe [illegible] onderdaan

Het is te [illegible] KAREL VAN HOGENDORP.

Ten gevolge der door [illegible] Majesteit bekomene machtiging, heb ik de eer, [illegible] Hoogstdenzelven, aan Uw Hoog Edel Geboren kennis te geven van het aannemen van het, door Uw

Hoog Geboren adres, van den 5den dezer, gedane aanbod tot afstand van de helft van het door Uw Hoog Edel Geboren genoten wordende Rijks-pensioen van *f* 10,000, onder dankbetuiging voor deze Uw Hoog Geboren edelmoedige opofferingen, tot verlichting van van de algemeene lasten.

De Minister van Financien,
(*was get.*) VAN TETS VAN GOUDRIAAN.

Aan den Heer

(*Particuliere Correspondentie.*)

Men vernam, dat de luitenant-kolonel *Bangeman van der Hulst* door het departement van oorlog is belast geworden met het kommando over het alhier opgerigte depôt vrijwilligers, terwijl, onder zijne orders, dabij werkzaam is de gepensioneerde kapitein van de 9de afdeeling infanterie, *Brenkman Brandis*. De vrijwilligers, die zich mogten opdoen, behooren zich tot evengemelde [illegible] te vervoegen.

— Zeeuwsch heeft bij besluit van den 17 September jl., goedgevonden te verklaren, dat de gedeputeerde staten de bevoegdheid hebben, om de door de administratien der gezondheidscommissien gedane voorstellen, betreffende de kwijtschelding of vermindering van agterstallige interessen van aan die ingesloten gemeenten uitgezet.

— Heden is de Eerste Kamer der Staten-Generaal vergaderd geweest, over het adres in antwoord op de Koninklijke aanspraak.

AAN DE REDACTIE DER ARNHEMSCHE COURANT.

Zeeuwsch-Vlaanderen, den 20sten October.

Gaarne stelden wij, uit de Kaartsbladen van het Belgische legioen, die de kreits hadden, te Ter Neuze gearriveerd van de kas van den ontvanger (waarin echter slechts honderd guldens waren) als ook van 25 geweren meesten gemakkt, twee gezadelde paarden meedegenomen, doch in de herberg hunne [illegible] hebben. Van daar zijn zij des landerein dagtocht naar Axel gemarcheerd, alwaar zij mede de kas van den ontvanger hebben geconsulteerd en het saldo, ongeveer 700 guldens, hebben mede genomen. Mededeelingen van de provisioneel gouvernement te Brussel, [illegible] het verifiëren der comptabiliteit te verzoeken, bij den ontvanger te Axel, leurde hij eene kwitantie van betaald traktement van de commiezen af, vermits daarbij geen magazijn was. Vrijdag, den 23sten dezer, is deze troep laatstelijk des avonds op Oostburg gerokken en onverwacht eene patrouille of wacht van 7 burgers evens buiten Oostburg op het lijf gevallen; deze, niet bestand tegen eene troep van circa 70 man, werd gevangen genomen en men ging dadelijk in de herberg de Eenhoorn. De commandant der bende, met name *Marchal*, reizende commies te Antwerpen, ontbood aldaar den burgemeester, verklaarde zijne gevangenen of gijzelaar en deed vervolgens de gewone eischen. Intusschen had zich de mare van het gebeurde verspreid; een [illegible] begeeft zich naar voorzeide herberg, en eischt, met meer [illegible] ernstig van *Marchal*, visie zijner papieren, er bijvoegende, die in order, dan zullen wij u billeteren; doch zoo niet, [illegible] vertrekken. *Marchal* weigert; de eisch wordt nogmaals herhaald, met aanrading, om zich zoo spoedig mogelijk weg te pakken, vermits Hollandsche troepen in aanmarsch waren. » Alo, alo, zeide *Marchal*, [illegible] Frederik wel uit Brussel verjaagd en willen dus ook wel die Hollanders eens onder de oogen zien. — » Wel nu, zegt gemelde heer, en daar zijn ze. (Een detachement der 10de afdeeling, daags te voran te Vlissingen gearriveerd en dadelijk naar Cadzand overgestoken, arriveerde op dat oogenblik te Oostburg.) Dadelijk nam het gevecht een [illegible] *Marchal* en drie anderen werden dodelijk geschoten; de rest [illegible] vlugt. Intusschen hadden zich eenige gewapende burgers, [illegible] de jagers, buiten in embuscade gelegd, en deze hebben [illegible] der vlugtenden gekwetst. De duisternis en de drift der troepen [illegible] oorzaak geweest, dat men er slechts een gevangen heeft [illegible] boeltje heeft kunnen maken. [illegible] heeft men eene order gevonden van den [illegible] *Dumier*, om, in naam van het provisioneel bestuur te Brussel, [illegible] van het land van Cadzand te nemen.

Het is te hopen, dat [illegible] pogingen zal afschrikken; dan het is ook [illegible] dat men spoedig, door het zenden eener militaire [illegible] die tot zoodanig bedreurende streken, de bewoners voor verdere, en na het voorgevallene, nu geduchter strooperijen en geweldenarijen zal beveiligen; te meer, daar Staats-Vlaanderen, door deszelfs opene ligging naast de omliggende streken, daar aan dagelijks blijft blootgesteld, en toch gelijke aanspraak met de noordelijke grenzen op bescherming heeft.

Waar zij komen, vragen zij, van de besturen en ambtenaren, de onderteekening eener verklaring van erkenning of adhesie van het provisioneel bestuur te Brussel. Te Axel hebben de burgemeester en eenige anderen dit gedaan; doch de griffier van het vredegerecht en een notaris hebben het geweigerd, zoo als dit ook, voor zoo ver bekend is, op de andere plaatsen is geweigerd geworden. — Vele vluchtelingen zijn thans hier.

PS. Van Vlissingen tot Bath (hetwelk in staat van defensie wordt gesteld) zijn verscheidene oorlogs-vaartuigen gestationneerd en kruisende.

DUITSCHLAND.

BRUNSWIJK, den 16den October.

Het oude staats-ministerie is nu volkomen ontbonden; de medeleden van het nieuwe ministerie zijn de hofjager-meester *von Veltheim* en de geheimraad *von Schleinitz*, wien de heeren *Schulz* en de kamer-secretaris *Koch* als geheimschrijvers toegevoegd zijn. De voormalige medeleden van het staats-ministerie, namelijk de staats-ministers *von Bulow* en *von Münchhausen*, zullen hunne vorige ambten weêr terug bekomen. Voor het overige komt hier alles weder op den ouden voet.

DARMSTADT, den 15den October.

De onlusten in *Opper-Hessen*, welke de geruchten verschrikkelijk vergroot hebben, zijn thans volkomen gestild. De sterkte van de, bijna algemeen, slechts met knuppels, hooivorken enz. gewapende hoopen rebellen, overtrof nergens 1000 à 1500 man, en het is derhalve grootelijks overdreven, wanneer men in buitenlandsche bladen van niet minder dan 15000 insurgenten spreekt. Voor het overige waren de muiters niet eens in staat, om den ernstigen tegenstand der kleine gemeenten het hoofd te bieden, zelfs eer er nog troepen tot ondersteuning van de welgezinde bewoners der provincie *Opper-Hessen* konden gezonden worden.

KASSEL, den 17den October.

Ten gevolge van de bijeenroeping der landstenden van den 19den September jl., is, op den 16den October, alhier de algemeene landdag geopend.

KARLSRUHE, den 20sten October.

Gisteren avond hadden wij het genoegen, Z. H. den markgraaf *Wilhelm*, benevens zijne doorluchtige gemalin, alhier te zien aankomen. Het doorluchtige paar werd door de kavallerie der burgerij, en de overige burgers, met toortslicht, onder het levendigste vreugdegejuich, ingehaald.

WEENEN, den 15den October.

De crisis in onzen effecten-handel heeft gisteren, ten gevolge eener bijeenkomst van een aantal onzer eerste bankiers met den Prins van Metternich, en op grond van een in den *Beobachter* verschenen vredelievend artikel, eene zigtbare verbetering ondergaan. In opgemelde bijeenkomst moet de Prins *von Metternich* [illegible] zigt tot onze buitenlandsche politieke aangelegenheden de [illegible] geruststellende verzekeringen gegeven hebben; ook moeten [illegible] men, van de zijde der regering, maatregelen beloofd zijn [illegible] om in den tegenwoordigen toestand van onze beurs te voorzien. [illegible] dit oogenblik echter heeft het financie-bestuur nog geene [illegible] van eischen daar bewerkstelligen.

HOOGE PRIJZEN DER 1STE KLASSE, DER 137STE LOTERIJ.

Eerste Trekking. N°. 15655, een prijs van *f* 20,000. N°. 19147, 10205, elder een prijs van *f* 1500. [illegible] 10795, 5466, 19070, 7564, elder eene prijs van *f* 1000.

Tweede Trekking. N°. 17545, [illegible] van *f* 5000. N°. 1960 een prijs van *f* 2500. N°. 16715, [illegible] 14507, elder een prijs van *f* 1000.

EXTRAORDINAIRE VERKOOPING

VAN

EENIGE HOOFDBEHOEFTEN, MEUBILAIR EN [illegible]

R EIGENDOM zeiz van Mevrouwe de Weduwe van den Weel Edel Gestrengen Heer Kolonel VAN TINGEN, op de Bosstraat te Breda, op Vrijdag den 29sten October 1830 en volgende [illegible] daags voor de Verkooping te zien.

Te BREDA, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.